

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Šárky Neuwirthové a soudců JUDr. Daniely Kabátové a JUDr. Martina Putíka, PhD., ve věci

žalobkyně: **DESPIERTO, s. r. o.**, IČO 03601501
sídlem U libušské sokolovny 971/25, Libuš, 142 00 Praha 4
zastoupená advokátem Mgr. Štěpánem Schenkem
sídlem Vodičkova 710/31, 110 00 Praha

proti
žalovaným: 1. **IT LEVI a. s.**, IČO 25837940
sídlem Novoveská 1262/95, Mariánské Hory, 709 00 Ostrava
zastoupená advokátem Mgr. Jakubem Vyroubalem
sídlem Poděbradova 1243/7, 702 00 Ostrava
2. **B2 consult s. r. o.**, IČO 25868969
sídlem Novoveská 1262/95, Mariánské Hory, 709 00 Ostrava
zastoupená advokátem JUDr. Matějem Brožem
sídlem Poděbradova 1243/7, 702 00 Ostrava

o 3.494.480 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 26. 5. 2023, č. j. 118 C 73/2019-383,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se v odstavci I. výroku **potvrzuje**.
- II. V odstavci II. výroku se rozsudek **mění** tak, že žalobkyně je povinna zaplatit žalované 1) náhradu nákladů řízení ve výši 382.870 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám Mgr. Jakuba Vyroubala, advokáta sídlem Poděbradova 1243/7, Ostrava.
- III. V odstavci III. výroku se rozsudek **mění** tak, že žalobkyně je povinna zaplatit žalované 2) náhradu nákladů řízení ve výši 427.470 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Matěje Brože, advokáta sídlem Poděbradova 1243/7, Ostrava.

- IV. Žalobkyně **je povinna zaplatit** žalované 1) náhradu nákladů odvolacího řízení v částce 49.295,40 Kč, do tří od právní moci rozsudku k rukám Mgr. Jakuba Vyroubala, advokáta sídlem Poděbradova 1243/7, Ostrava.
- V. Žalobkyně **je povinna zaplatit** žalované 2) náhradu nákladů odvolacího řízení v částce 49.295,40 Kč, která bude uvedena v písemném vyhotovení rozsudku do tří od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Matěje Brože, advokáta sídlem Poděbradova 1243/7, Ostrava.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresní soud zamítl žalobu žalobkyně na zaplacení částky 3.494.480 Kč spolu s úrokovým příslušenstvím. Žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalované 1) náhradu nákladů řízení ve výši 543.103,20 Kč k rukám zástupce 1) žalované do tří dnů od právní moci rozsudku a 2) žalované náhradu nákladů řízení ve výši 582.624,70 Kč k rukám zástupce žalované do tří dnů od právní moci rozsudku.
2. Okresní soud vyšel ze zjištění, že mezi účastníky bylo nesporné uzavření smlouvy o poskytování poradenství dne 1. 10. 2016, v níž se žalobkyně zavázala poskytovat žalované 2) odborné poradenství v oblasti korporátní správy, rozvoje podnikání, optimalizace procesů a restrukturalizačních projektů klientů žalované 2). Za služby poskytované podle této poradenské smlouvy se žalovaná 2) zavázala uhradit žalobkyni smluvenou odměnu podle článku IV. poradenské smlouvy. Faktická spolupráce mezi žalobkyní a žalovanou 2) započala na základě tzv. Malé smlouvy o poskytování poradenství sjednané dne 20. 4. 2016, která počítala s menším objemem vykonané poradenské činnosti a odměňováním hodinovou sazbou. V době od 1. 10. 2016 do 28. 2. 2018 žalobkyně plnila své povinnosti vůči žalované 2) na základě tzv. Velké smlouvy o poskytování poradenství, sjednané dne 1. 10. 2016. Soud má za prokázané, že žalobkyně poskytovala v rámci skupiny spravovaných společností poradenskou činnost v podobě např. návrhu změn organizační struktury spravovaných společností, návrhu změn procesu obchodních, nákupních, lidských zdrojů, projektových, IT a podobně. Rovněž prováděla pro skupinu spravovaných společností interní audity a reporty, organizovala mítinky pro akcionáře a podobně. Pokud obě žalované v průběhu řízení rozporovaly plnění povinností z poradenské smlouvy, tuto námitku obou žalovaných soud považoval za účelovou, kdy žalovaná 2) v době trvání poradenské smlouvy od 1. 10. 2016 do 28. 2. 2018 hradila žalobkyni měsíční paušální odměnu 300.000 Kč bez DPH spolu s vedlejšími náklady. Rovněž jí uhradila částku 1.641.970 Kč včetně DPH podle vystavené faktury č. 2017202, představující zálohu na cílovou odměnu žalobkyně. Návrh textu smlouvy o poskytování poradenství připravovala žalobkyně. Okresní soud účastnickou výpověď Ing. Hynka T. vyhodnotil jako nepřilíš věrohodnou (bod 51. odůvodnění rozsudku).
3. Závazkový vztah mezi žalobkyní a 2) žalovanou soud posoudil dle ustanovení § 1746 odst. 2 o. z. jako smlouvu nepojmenovanou. Smlouvu považoval za platnou, byť se žalovaná 1) v průběhu řízení dovolávala neplatnosti smlouvy s odůvodněním, že Ing. Petr Z. jakožto kontaktní osoba žalobkyně při poskytování plnění podle poradenské smlouvy byl současně v období, pro které byla poradenská smlouva uzavřena, statutárním orgánem některých spravovaných společností. Stejně tak soud I. stupně nesouhlasil s námitkami žalovaných, že by poradenskou činnost vykonával Ing. Petr Z. jako člen statutárního orgánu spravovaných společností, a nikoliv jako zástupce žalobkyně. Okresní soud provedl výklad smlouvy ve smyslu ust. § 555 o. z. a násl. Zabýval se společným úmyslem jednajících stran v době sjednávání smlouvy, pokud jde o výklad článku IV. odst. 1 písmeno b) smlouvy, podle něhož se první část cílové odměny stanoví jako 3 % z auditovaných kumulovaných zisků po zdanění spravovaných společností (dále EAT). 50 % této cílové odměny je vypláceno automaticky. Další 50 % se vyplácí v závislosti na plnění zadaných cílů. Konkrétní parametry kalkulace a vyplácení této odměny se řídí přílohou 2 poradenské smlouvy. Faktura

za první část cílové odměny bude žalobkyní vystavena kvartálně a žalované 2) doručena včetně všech náležitostí daňového dokladu. Na konci fiskálního roku bude první část cílové odměny vyúčtována v závislosti na aktuálních auditovaných výsledcích spravovaných společností. Po provedeném dokazování soud dospěl k závěru, že při výpočtu cílové odměny podle článku IV. odst. 1 písmeno b) smlouvy je nutno vycházet z hospodářských výsledků všech spravovaných společností (tj. součtu zisku a případných ztrát všech spravovaných společností), a nikoliv jen zisku spravovaných společností, jak uváděla žalobkyně v průběhu řízení. Z dokazování nevyplývá, že by společnou vůlí smluvních stran, tj. žalobkyně a žalované 2) bylo, aby se při stanovení cílové odměny vycházelo pouze ze zisku spravovaných společností. Jestliže žalobkyně odkazovala na e-mail z 14. 3. 2016, v němž mají být zachyceny výsledky jednání mezi zástupcem žalobkyně Ing. Petrem Z. a tehdejším jednatelem žalované 2) Ing. Hynkem T., z tohoto e-mailu podle soudu nevyplývá, že by cílová odměna měla být počítána pouze ze zisku spravovaných společností při současném odhlédnutí od ztrátových společností. Soud e-mail Ing. Petra Z. vyložil tak, že žalobkyně měla být odměňována z 50 % pevnou fixní odměnou, což podle smlouvy o poskytování poradenství představovala paušální odměna 300.000 Kč bez DPH měsíčně, a další část odměny ve výši 50 % měla být závislá na zisku, což bylo rovněž mezi stranami sjednáno, neboť základnou pro výpočet cílové odměny byl celkový výsledek hospodaření spravovaných společností. S tím koresponduje také výpověď Ing. Petra Z., že Ing. Hynek T. nechtěl koncipovat odměnu jako zcela fixní, ale požadoval, aby část odměny byla variabilní, tedy aby fixní část byla omezena. Obsah smlouvy o poskytování poradenství mezi účastníky dne 1. 10. 2016 není v rozporu s obsahem e-mailu Ing. Petra Z. z 14. 3. 2016. Okresní soud dovedl, že při zachování logického výkladu a respektování účelu smlouvy je neudržitelné, aby odměna žalobkyně byla stanovena pouze ze ziskových spravovaných společností a ztrátové společnosti byly zcela pomínuty, když smlouva o poskytování poradenství se vztahovala k celkem sedmi spravovaným společnostem. Výklad smlouvy předestřený žalobkyní, že do výpočtu odměny podle článku IV. odst. 1 písmena b) smlouvy o poskytování poradenství měly být zahrnuty pouze spravované společnosti se ziskem, je v rozporu se smyslem a účelem poradenské smlouvy. Sama žalobkyně v průběhu řízení tvrdila, že smlouva o poskytování poradenství byla koncipována jako smlouva o výsledku, který bude promítnut v účetních závěrkách spravovaných společností, přičemž za tento výsledek náleží podle smlouvy žalobkyni cílová odměna. Tímto výsledkem byl výsledek hospodaření všech spravovaných společností. Je pak logické, že výše bonusové odměny měla být závislá na výsledku hospodaření všech spravovaných společností. Z použitého pojmu „výsledek“ lze jednoznačně dovést, že vůlí stran bylo, aby do základny pro výpočet cílové odměny žalobkyně byly zahrnuty zisky i případné ztráty spravovaných společností. Významné není, že v první části věty článku IV. odst. 1 písmeno b) bylo užito termínu „zisků“, tj. množného čísla, jak argumentovala žalobkyně. Význam tabulky v příloze 2 ke smlouvě je takový, že se při stanovení základny pro výpočet cílové odměny bude provádět součet výsledků hospodaření spravovaných společností. Pro soud je dále významný vedlejší text, podle kterého se při výpočtu základny použije EAT na základě auditovaných účetních závěrek jednotlivých společností. Zkratka EAT, použitá stranami ve smlouvě a v její příloze, představuje ve svém ekonomickém významu výsledek hospodaření po zdanění, jak to vyplývá ze znaleckého posudku doc. Ing. Ivety Vozňákové, PhD. Znalkyně Vozňáková sdělila, že pojem „EAT - Earnings After Taxes“ se má překládat ve svém ekonomickém významu jako výsledek hospodaření po zdanění. Připustila, že se vyskytují doslovné překlady jako zisk po zdanění, což vyplývá z neznalosti překladatelů. Také z vyjádření společnosti Kreston, předloženého žalobkyní, se podává, že zkratkou EAT z anglického termínu „Earnings After Taxes“ bývá mezinárodně označován výsledek hospodaření po zdanění. V bodu 73. rozsudku okresní soud dovedl, že žalobkyně soudu nepředložila takovou strukturu cílů, která by odpovídala tabulce uvedené v příloze 2 smlouvy a zároveň u těchto cílů by bylo ověřitelné jejich splnění. Žalobkyní uváděné cíle jsou stanoveny příliš obecně, nelze ověřit, zda byly či nebyly žalobkyní splněny. Žalobkyni vzniklo za dobu trvání smlouvy o poskytování poradenství od 1. 10. 2016 od 28. 2. 2018 právo na zaplacení cílové odměny ve výši 1.286.000 Kč bez DPH, tj. 1.556.060 s DPH. Tento

nárok žalobkyně byl zcela uspokojen zálohovou platbou žalované 2) ve výši 1.357.000 Kč bez DPH, tj. 1.641.970 Kč s DPH. Proto soud žalobu zamítl.

4. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně včas odvolání, kterým se domáhala jeho zrušení a vrácení věci soudu I. stupně, nebo aby byl rozsudek změněn tak, že žalobě bude v plném rozsahu vyhověno. Uvedla, že má za to, že základna pro výpočet takové odměny byla jasně vyjádřena s odkazem na statutární účetní závěrky, a to za použití pojmu „zisk“. Vůle smluvních stran tak byla od samého počátku odvolatelkou konzistentně tvrzena a průběžným prováděním jednotlivých důkazů i prokazována. Vůle stran byla následně zachycena ve Velké smlouvě a byla kompromisem vyjednávání mezi zástupcem odvolatelky Ing. Petrem Z. a zástupcem žalované 2) Hynkem T., kdy výsledek vycházel z původního požadavku objednatelky na zachování výše dosavadního příjmu Ing. Z. fixní odměnou a z jeho znalosti rizik skupiny propojených společností. Pokud soud I. stupně svůj závěr o základním výpočtu odměny opírá a zakládá na hospodářských výsledcích celého podnikatelského seskupení, když má za to, že takový součet představuje vyjádření ekonomické stability, výnosnosti spravovaných společností, je nezbytné zdůraznit skutečnost, že prostý součet hospodářských výsledků spravovaných společností nemůže reprezentovat a odrážet celkovou výnosnost a stabilitu takového podnikatelského seskupení, pokud není provedena konsolidační účetní závěrka a s ní související konsolidační úpravy. Soud I. stupně se v napadeném rozhodnutí blíže nezabýval ani výkladem právního jednání v kontextu textace smlouvy (a zřejmého a jasného užití slova zisk), tj. části Velké smlouvy definující první část cílové odměny jako 3 % z auditovaných kumulovaných zisků po zdanění spravovaných společností. Soud tento aspekt Velké smlouvy zcela přehlíží. Konkrétní parametry kalkulace a vyplácení odměny se řídí přílohou č. 2 smlouvy, když tato příloha č. 2 v základně výpočtu odměny uvádí a počítá pouze a jen kladné hodnoty, tedy zisky, a to i přesto (právě proto), že v době, kdy se velká smlouva uzavírala, byly některé ze spravovaných společností ve ztrátě, je závěr soudu I. stupně o významu uvedených plusových hodnot, uvedených v odstavci 66. odůvodnění napadeného rozhodnutí, a sice, že dané mělo definovat, že se při stanovení základny pro výpočet cílové odměny bude provádět součet výsledků hospodaření spravovaných společností, ničím nepodložený a blíže nezdůvodněný. Jakýkoliv jiný výklad je ryzí účelovou spekulací, když kladné hodnoty v kombinaci s textací odměny článku IV. odst. 1. písmeno b) Velké smlouvy (3 % z auditovaných kumulovaných zisků po zdanění spravovaných společností) jasně a zřejmě stanoví výpočet odměny pouze a jen ze zisku. Smlouva neobsahuje žádné ujednání, které by implikovalo provedení konsolidované účetní závěrky těchto společností či vyloučení vnitropodnikových transakcí. Rozhodnutí je chaotické a nepřezkoumatelné, když dovozuje svůj závěr o společné vůli smluvních stran na základě výkladu právního jednání podpořeného provedeným dokazováním, které však dle přesvědčení odvolatelky směřuje ke zcela opačnému závěru, než jaký činil okresní soud, když jediný důkazní prostředek, který podporuje výklad právního jednání, ke kterému se přiklonil soud I. stupně, byl vyhodnocen jako nedůvěryhodný, respektive nepřesvědčivý a účelový. Odvolatelka poukazuje na nesporné skutečnosti, prokázané i účastnickými výpověďmi manželů Z., a sice, že aby spolupráce nebyla příliš riziková z důvodu tzv. „kostlivců ve skříni“ spravovaných společností, jejichž výskyt nezpochybnil ani soud I. stupně pod bodem 64. odůvodnění napadeného rozhodnutí, tak se měla odměna počítat pouze ze zisků jednotlivých spravovaných společností, přičemž bylo ustoupeno z původního plánu úplné fixní odměny, která by odpovídala dosavadnímu příjmu Ing. Z. Skutečnost, že základna pro výši odměny se měla počítat pouze a jen ze zisků a jaká výše odměny měla být ve výsledku dosažena, pak byla zřejmá i samotným žalovaným, respektive žalované 2), když uvedené mj. prokazuje k důkazu provedený e-mail ze dne 14. 3. 2016. Ohledně výkladu právního jednání odvolatelka odkázala na judikaturu Nejvyššího soudu sp. zn. 2 Cdo 736/97 a rozsudek Nejvyššího soudu 22 Cdo 2119/2003, které shodně uvádějí, že: „Právně významným účelem smlouvy je takový účel, který sledují všichni účastníci smlouvy nebo jej sleduje pouze některý z účastníků, ostatní však o tomto cíli vědí nebo jej z okolností, za kterých ke smluvnímu jednání dochází, musejí předpokládat“. Pokud se týká komentářové literatury, například doc. Melzer v tzv. Velkém komentáři uvádí, že: „zohlednění účelu právního jednání souvisí s požadavkem bez rozpornosti,

a tím i s postulátem systematické (celistvé) interpretace smlouvy.“ Či pak dále „I při výkladu právních jednání platí pravidlo, že izolovaná interpretace jednotlivých smluvních prvků je nepřipustná.“ Z výše uvedené komentářové literatury a ustálené judikatury se podává, že při výkladu právního jednání musí být přihlédnuto k úmyslu jednajícího, který byl v našem případě zcela zřejmý - výpočet odměn pouze ze zisku, srozumění adresáta (několikeré upozornění žalované číslo 2) ze strany odvolatelky), zohlednění účelu právního jednání (odklonění a eliminace rizik a tzv. „kostlivců“), jakož i nezbytnost komplexního výkladu velké smlouvy, tj. nepřipustnost izolované interpretace (nevykládání užití zkratky v rozporu s předchozím textem, smlouva nepočítá s negativním výsledkem apod.). Odvolatelka je přesvědčena, že soud I. stupně na základě výše uvedeného nesprávně věc posoudil a řízení postihnul vadou. Pro naplnění závěru soudu I. stupně by muselo dojít v přípravě tzv. konsolidované účetní závěrky, která jako jediná může v souladu s ustanovením § 22 odst. 7 zákona o účetnictví představovat věrný a poctivý obraz celkového hospodářského výsledku skupiny propojených osob. V projednávaném případě k žádným takovým konsolidačním úpravám nedocházelo a podnikatelské uskupení společností eD ani žádné konsolidované výsledky nepřipravovalo. Výpočet cílové odměny ani nemohl být odvíjen od hospodářského výsledku skupiny všech propojených osob tak, jak to uvedl soud I. stupně ve svém předpokladu v napadeném rozhodnutí. Napadené rozhodnutí zcela pomíjí skutečnost, že jedna ze ztrátových spravovaných společností, a to obchodní společnost PROFISYS, a. s., nebyla z hlediska vlastnictví součástí skupiny propojených osob, což ostatně plyne z důkazů již provedených jednotlivých auditovaných účetních závěrek spravovaných společností, kde společnost PROFISYS, a. s. není uvedena jako propojená osoba, a naopak v roce 2020 byl na tuto obchodní společnost podán návrh na zahájení insolvenčního řízení. Napadené rozhodnutí se na několika místech zabývá termínem EAT, který je ve smlouvě použit jako zkratka pro auditované kumulované zisky jednotlivých společností. Velká smlouva je vyhotovena v českém jazyce a klíčovým termínem je výraz zisk, který je v české legislativě jednoznačně definovaným pojmem oproti zkratce EAT. Za žádných okolností nelze přistoupit na argumentaci žalovaných, kterou svým rozhodnutím přijal i soud I. stupně, že ziskem ve velké smlouvě je na základě zkratky EAT, použité v závorce, míněn hospodářský výsledek, který může být jak zisk, tak ztráta. Pokud pak soud prvního stupně v této souvislosti v odstavci 65. napadeného rozhodnutí uvádí, že z použitého pojmu výsledek lze jednoznačně dovodit, že vůlí stran bylo, aby do základny pro výpočet cílové odměny žalobkyně byly zahrnuty zisky i případné ztráty spravovaných společností, a to s odkazem na poslední větu článku IV. odst. 1 písmeno b) velké smlouvy („Na konci fiskálního roku bude první část silové odměny vyúčtována v závislosti na aktuálních auditovaných výsledcích spravovaných společností), tak k tomu odvolatelka sděluje následující: Pojem výsledek v tomto kontextu za žádných okolností neodkazuje na výsledek hospodaření, ale tato věta pouze a jen označuje okamžik, kdy nejdříve mohla odvolatelka případně přistoupit k vyúčtování první části této odměny, tj. v době, kdy již budou vyhotoveny auditované výsledky spravovaných společností, tedy účetní závěrky. Dále vytýkala soudu I. stupně, že do rozhodnutí o náhradě nákladů řízení účtoval úkony právní služby, a to účast na mediačním jednání. V tomto směru odkázala žalobkyně na rozhodnutí Ústavního soudu IV. ÚS 3658/2017 ze dne 3. 4. 2018, kdy účast na setkání zapsaného mediátora není nákladem placeným v bezprostřední souvislosti s řízením před soudem I. stupně.

5. 1) žalovaná navrhla potvrzení rozsudku okresního soudu jako věcně správného. Uvedla, že za poradenskou činnost náležela žalobkyni dle smlouvy ze dne 1. 10. 2016 odměna, která se skládala z fixní částky 300 000 Kč měsíčně (článek IV. odst. 1 písmeno a) smlouvy) a z bonusové cílové odměny pro případ splnění sjednaných cílů. Bonusová odměna byla dvousložková (článek IV. odst. 1 písmeno b), a c)). Odměna podle písmene b) byla vyplácena z 50 % automaticky a z dalších 50 % v závislosti na plnění zadaných cílů s tím, že konkrétní parametry a podmínky měly být sjednány v příloze č. 2. V příloze č. 2 je výslovně uvedeno, že EAT se vyčíslí na základě auditovaných účetních závěrek jednotlivých společností, případně nástupnických či předmětných společností. Poslední věta citovaného písmene b) zmiňuje, že na konci fiskálního roku bude první část cílové odměny vyúčtována v závislosti na aktuálních auditovaných výsledcích spravovaných

společností. Odměna podle písmene c) náležela žalobkyni v případě, že hospodářské výsledky spravovaných společností převýší základnu 100 milionů Kč. Také tento bonus byl navázán na stav hospodaření uvedený v auditovaných účetních závěrkách spravovaných společností, což je výslovně uvedeno v poslední větě citovaného písmene. Spojení auditovaných kumulovaných zisků v písmenu b) soud I. stupně správně vykládá v textu celého znění článku IV. odst. 1 a nastavení odměňování žalobkyně ve smlouvě nikoliv jen podle doslovného významu slova zisk bez dalšího. Žalobkyně mohla nárokovat odměnu 300.000 Kč měsíčně nezávisle na výsledku své činnosti. Jak vyšlo řízení najevo, tato odměna jí byla vyplácena. Obdržela též zálohovou platbu ve výši 1.357.000 Kč bez DPH (včetně DPH 1.641.970 Kč) na odměnu podle písmene b), tj. částku vyplacenou automaticky. Za svou činnost dle smlouvy dostala zapláceno nezanedbatelnou fixní měsíční částku, v tomto řízení požaduje zaplatit bonusovou část odměny nad rámec fixní odměny, aniž by prokázala, že došlo ke splnění podmínek pro vznik takového nároku. Jak správně uzavřel soud I. stupně, žalobkyně za období od 1. 4. 2017 do 28. 2. 2018 řádně netvrdila, natož aby prokázala stanovené cíle, za jejich splnění odměnu požaduje, ani nepředložila jejich vyhodnocení, byť byla k tomu soudem v průběhu řízení vyzvána. Pokud žalobkyně není schopna definovat cíle, za které mu mělo právo na bonusovou odměnu vzniknout a prokázat jejich splnění, nemůže být v řízení úspěšná. Cílem poradenské činnosti v obdobných smlouvách je stabilizace a dosažení co nejlepších hospodářských výsledků všech spravovaných společností. Pro objednatel takových služeb nemá smysl, aby byla zisková jen některá ze společností ze skupiny propojených subjektů a ostatní vykazovaly ztrátu. To jde proti přirozené podstatě podnikání, dosažení cílů a primárnímu účelu poradenských služeb vůbec. Navíc, pokud bychom přijali argumentaci žalobkyně, tak v případě skupiny propojených osob, jako v projednávané věci, by mohla konzultovat prostřednictvím smluv mezi propojenými osobami, docílit navýšení zisku jedné ze spravovaných společností a tomu odpovídající ztrátě jiné ze spravovaných společností, a tím snadno ovlivnit výši své bonusové odměny. Údajný rozpor základny výpočtu se zákonem o účetnictví, jakož i s českými či mezinárodními účetními standardy a prováděcími vyhláškami, je pro projednávanou věc zcela nepodstatný. Zákon o účetnictví a související standardy a vyhlášky upravují rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a rozsah a způsob zveřejňování informací z účetnictví a podmínky přidávání účetních záznamů pro potřeby státu, jak vyplývá z § 1 odst. 1 zákona o účetnictví. Zásada smluvní volnosti umožňuje smluvním stranám sjednat si v poradenské smlouvě způsob výpočtu odměny bez ohledu na účetní pravidla, která pro ně nejsou závazná.

6. 2) žalovaná rovněž navrhla potvrzení rozsudku okresního soudu jako věcně správného. Uvedla, že soud I. stupně vyložil smluvní ujednání v kontextu znění celé poradenské smlouvy mezi žalobkyní a žalovanou 2). Žalobkyně v odůvodnění odvolání slovíčkaří a použité slovo zisk vykládá izolovaně bez ohledu na znění ostatních ujednání poradenské smlouvy. Mj. článek IV. odst. 1 bod b), kde je slovo zisk použito, totiž pokračuje a v jeho posledním odstavci se uvádí, že odměna bude vyúčtována v závislosti na aktuálních auditovaných výsledcích spravovaných společností. Pokud by strany hodlaly výpočet odměny vázat na zisk některé ze spravovaných společností, tato věta by nedávala smysl. Nehledě na to, že zájem objednatel poradenských služeb byl dosažení co nejlepšího celkového hospodářského výsledku celé skupiny spravovaných společností. Zisk jedné z nich vykoupenný ztrátou ostatních nedává žádný ekonomický smysl. Použití kladných hodnot v příloze smlouvy na výše uvedeném nic nemění. Při přípravě přílohy se počítalo se ziskem všech spravovaných společností, což je přirozené. Jediný možný výklad použitých smluvních ujednání musí směřovat k tomu, že bonusová odměna vázaná na výsledek poradenské činnosti a plnění zadaných cílů měla být vyplácena v závislosti na hospodářských výsledcích všech spravovaných společností a nikoliv některých z nich. Žalobkyní zmiňovaná tabulka s kladnými hodnotami v příloze dokládá, že rozhodující pro výpočet bonusové odměny byly hospodářské výsledky po zdanění, tzv. EAT. Soud I. stupně skutečnou vůli stran zevrubně zkoumal, zejména v odstavcích 63. až 66. svého rozsudku.

7. Krajský soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal rozsudek okresního soudu, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání v souladu s ust. § 212 věta první a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné.
8. Odvolací soud plně odkazuje na skutková zjištění, jak je učinil okresní soud, zejména v bodu 50. napadeného rozsudku.
9. V řízení bylo mezi účastníky sporným, z jaké částky se měla počítat odměna žalobkyně, tedy zda pouze ze zisků, kdy žalobkyně tvrdila, že vůle smluvních stran mířila na výpočet odměny pouze ze zisků jednotlivých spravovaných společností, a nikoliv ze ztrát či celkového hospodářského výsledku, naopak žalovaná tvrdila, že strany zamýšlely vypočítat cílovou odměnu z hospodářských výsledků spravovaných společností, tj. součtu zisků a případně ztrát všech spravovaných společností.
10. Okresní soud pak správně v souladu s ust. § 1746 odst. 2 o. z. smlouvu ze dne 1. 10. 2016 posoudil jako smlouvu nepojmenovanou.
11. Dále s ohledem na rozdílná tvrzení účastníků řízení, tedy jak měla být počítána odměna žalobkyně, okresní soud vykládal ustanovení smlouvy, zejména bod IV. v souladu s ustanovením § 555 a násl. o. z.
12. Dle § 555 odst. 1 o. z. právní jednání se posuzuje podle svého obsahu. Dle odst. 2, má-li být určitým právním jednáním zastřeno jiné právní jednání, posoudí se podle jeho pravé povahy.
13. Dle § 556 odst. 1 o. z., co je vyjádřeno slovy nebo jinak, vyloží se podle úmyslu jednajícího, byl-li takový úmysl druhé straně znám anebo musela-li o něm vědět. Nelze-li zjistit úmysl jednajícího, přisuzuje se projevu vůle význam, jaký by mu zpravidla přikládala osoba v postavení toho, jemuž je projev vůle určen. Dle odst. 2, při výkladu projevu vůle se přihlédne k praxi zavedené mezi stranami v právním styku, k tomu, co právnímu jednání předcházelo, i k tomu, jak strany následně daly najevo, jaký obsah a význam právnímu jednání přikládají.
14. Dle § 557 o. z., připouští-li použitý výraz různý výklad, vyloží se v pochybnostech k tíži toho, kdo výrazu použil jako první.
15. Dle § 558 odst. 1 o. z., v právním styku s podnikatelem se výrazu připouštějícímu různý výklad přisoudí význam, jaký má v takovém styku pravidelně (věta první). Dle odst. 2 v právním styku podnikatelů se přihlíží k obchodním zvykostem zachovávaným obecně, anebo v daném odvětví, ledaže to vyloučí ujednání stran nebo zákon. Neení-li jiné ujednání, platí, že obchodní zvyklost má přednost před ustanovením zákona, jež nemá donucující účinky, jinak se může podnikatel zvyklosti dovolat, prokáže-li, že druhá strana určitou zvyklost musela znát a s postupem podle ní byla srozuměna.
16. Právní jednání je třeba posoudit podle jeho obsahu. Bez ohledu na to, jak chápeme obsah právního jednání, účelem je nalezení skutečné vůle. Jak správně uvádí okresní soud, základním hlediskem pro výklad právního jednání je podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2014 úmysl jednajícího, byl-li takový úmysl druhé straně (adresátovi projevu vůle) znám, anebo musela-li o něm vědět. Při výkladu tohoto projevu vůle se pak přihlédne k praxi zavedené mezi stranami v právním styku a k tomu, co právnímu jednání předcházelo, i k tomu, jak strany následně daly najevo, jaký obsah a význam právnímu jednání přikládají, a to vše ve smyslu ust. § 556 odst. 2 o. z. Teprve když nelze zjistit úmysl jednajícího, projevu vůle se pak přisuzuje význam, jaký by mu zpravidla přikládala osoba v postavení toho, jemuž byl projev vůle určen.
17. Pokud jde o zavedenou praxi, mezi účastníky žádná zavedená praxe nebyla. Dané smlouvě ze dne 1. 10. 2016 (tzv. Velká smlouva) předcházela tzv. Malá smlouva – smlouva o poskytování poradenství, v níž se žalobkyně zavázala poskytovat klientům žalované 2) odborné poradenství v oblasti rozvoje podnikání, optimalizace procesů a restrukturalizačních projektů klientů žalované 2), přičemž zde byla sjednána odměna pevnou částkou 960.000 Kč, která byla rozdělena do měsíčních odměn (bod 36. rozsudku okresního soudu). Tato smlouva byla uzavírána na dobu

určitou od 1. 4. 2016 do 30. 9. 2016. Pokud by se pak přihlédlo k tomu, co právnímu jednání, tj. uzavření smlouvy ze dne 1. 10. 2016 mezi stranami předcházelo, pak žalobkyně opakovaně odkazovala na e-mail z 14. 3. 2016, v němž měly být zachyceny výsledky jednání mezi zástupcem žalobkyně Ing. Petrem Z. a tehdejším jednatelem druhé žalované Ing. Hynkem T. Jak správně uvádí okresní soud (bod 63. rozsudku), z tohoto e-mailu nevyplývá, že by cílová odměna měla být počítána pouze ze zisku spravovaných společností při současném odhlédnutí od ztrátových společností. Soud pak správně vykládá obsah tohoto e-mailu, to je, že žalobkyně měla být odměňována z 50 % pevnou fixní odměnou, což představuje paušální částka odměny 300.000 Kč bez DPH měsíčně a další část odměny ve výši 50 % měla být závislá na zisku – profit base. Ing. Petr Z. požadoval cílový package 10,5 milionu, který by fakturoval jako služby. Nicméně je zřejmé, že smlouva ze dne 1. 10. 2016 nekopíruje tento e-mail. V řízení bylo prokázáno, že obsah smlouvy vypracovala žalobkyně. V článku IV. odst. 1 písmeno b) smlouvy bylo dohodnuto to, že první část cílové odměny se stanoví jako 3 % z auditovaných kumulovaných zisků po zdanění spravovaných společností (dále EAT) a 50 % této cílové odměny je vypláceno automaticky, dalších 50 % se vyplácí v závislosti na plnění zadaných cílů. Konkrétní parametry kalkulace a vyplácení odměny se pak řídí přílohou 2 poradenské smlouvy. Z této rovněž nevyplývá tvrzení žalobkyně o počítání odměny jen ze zisků. Dále se ve smlouvě hovoří, že na konci fiskálního roku bude první část cílové odměny vyúčtována v závislosti na aktuálních auditovaných výsledcích spravovaných společností.

18. Okresní soud dospěl ke správnému závěru, že při výpočtu cílové odměny podle článku IV. odst. 1 písmeno b) smlouvy je nutno vycházet z hospodářských výsledků všech spravovaných společností, a nikoliv jen ze zisků spravovaných společností, když toto je nutno dovodit z toho, že se ve smlouvě hovoří o kumulovaných ziscích po zdanění spravovaných společností, zdanění samozřejmě zahrnuje zisky minus výdaje, tedy i ztráty, a tomu pak odpovídá uvedené EAT. Zde pak okresní soud správně vyšel ze závěru znalkyně Vozňákové, která uvedla, že zkratka EAT je hospodářský výsledek po zdanění. Tento hospodářský výsledek nabývá hodnoty jak kladné (zisku) nebo záporné (ztráty). Znalkyně pak uvedla, že pokud se EAT překládá jako zisk po zdanění, je to neznalost překladatelů, pokud je hospodářský výsledek kladný, pak se EAT chápe jako zisk po zdanění. Rovněž společnost Kreston uvedla, že EAT je výsledek hospodaření a je to nutno chápat jako rozdíl mezi výnosy a náklady zachycené v účetnictví. Rovněž ujednání, že na konci fiskálního roku bude první část cílové odměny vyúčtována v závislosti na aktuálních auditovaných výsledcích spravovaných společností, je nutno chápat tak, že je třeba variabilní odměnu počítat z výsledku hospodaření všech spravovaných společností. Okresní soud tak správně uvádí, že při zachování logického výkladu a respektování účelu smlouvy je neudržitelné, aby odměna žalobkyně byla stanovena pouze ze ziskových spravovaných společností a ztrátové společnosti byly zcela pominuty, když smlouva o poskytování poradenství se vztahovala k sedmi spravovaným společnostem. Výklad smlouvy předestřený žalobkyní, že do výpočtu odměny podle článku IV. odst. 1 písmeno b) smlouvy o poskytování poradenství měly být zahrnuty pouze spravované společnosti se ziskem, je v rozporu se smyslem a účelem poradenské smlouvy. Rovněž sama žalobkyně v průběhu řízení tvrdila, že smlouva o poskytování poradenství byla koncipována jako smlouva o výsledku, který bude promítnut v účetních závěrkách spravovaných společností, přičemž za tento výsledek náleží podle smlouvy žalobkyni cílová odměna. Tímto výsledkem pak je výsledek hospodaření všech spravovaných společností. Je nutno rovněž poukázat, že ve shodě s doc. Ivetou Vozňákovou, Ph.D., doc. Ing. Ladislav Mejzlík, Ph.D., potvrdil, že termín výsledek hospodaření není možno zaměňovat s pojmem zisk, který je kladným výsledkem hospodaření, přičemž záporným výsledkem hospodaření je ztráta.
19. Jestliže tedy výraz EAT každá ze stran vykládá jinak, pak v souladu s ust. § 557 o. z. sporný výraz EAT se vyloží v pochybnostech k tíži toho, kdo výrazu použil jako první. Jestliže smlouvu připravovala žalobkyně, je nutno tuto smlouvu vyložit k její tíži, když žalovaná 2) tomuto výrazu přikládala jiný význam než žalobkyně, to znamená jakožto výsledek hospodaření, ať už ziskový, nebo ztrátový všech společností, ve shodě se závěry znalkyně Vozňákové.

20. Okresní soud dále, vycházející ze závěru znalkyně Vozňákové, provedl výpočet nároku žalobkyně, jak je uvedeno v bodu 75. odůvodnění rozsudku a dospěl k závěru, že výpočet provedený žalobkyní je chybný, na částku 3.494. 480 Kč nemá nárok, když žalobkyni vznikl nárok na zaplacení částky 1.556.060 Kč s DPH a tento byl zcela uspokojen zálohovou platbu žalované 2) ve výši 1.357.000 Kč bez DPH a 1.641.970 Kč s DPH. Správně tedy žalobu žalobkyně zamítl.
21. S ohledem na shora uvedené byl rozsudek okresního soudu v odstavci I. výroku potvrzen jako věcně správný v souladu s ustanovením § 219 o. s. ř.
22. Okresní soud pochybil při rozhodování o náhradě nákladů řízení. Jak správně uvádí žalobkyně v odvolání, do náhrady nákladů řízení nelze promítnout náklady spojené s mediací. V tomto směru správně žalobkyně odkázala na rozhodnutí Ústavního soudu IV. ÚS 3658/17 ze dne 3. 4. 2018.
23. Zástupci 1) žalované pak náleží odměna za 1 úkon právní služby ve výši 22.300 Kč, a to za přípravu a převzetí věci, sepis vyjádření k žalobě ze dne 22. 7. 2020, vyjádření ze dne 28. 7. 2021, vyjádření ze dne 8. 9. 2022, vyjádření ze dne 27. 12. 2022, účast u jednání konaného dne 17. 5. 2022, a to v rozsahu 2 úkonů právní služby (délka řízení déle než dvě hodiny) a dále za vyjádření ze dne 28. 3. 2023, celkem tedy 8 úkonů po 22.300 Kč, tj. 178.400 Kč. Za účast u jednání, kde v substituci se účastnil jednání JUDr. Brož, pak náleží, jak správně uvedl okresní soud, analogicky odměna za každou osobu snížená o 20 %, když je nutno dovodit, že JUDr. Brož zastupoval dva žalované, a odměna v tomto směru činí 17.840 Kč za jeden úkon právní služby. Toto se týká jednání konaného dne 15. 9. 2022, za účast na jednání 22. 11. 2022 náleží odměna v rozsahu 3 úkonů právní služby podle délky trvání řízení (do délky řízení nelze započítat pauzu na oběd v délce více než půl hodiny). Délka trvání tohoto jednání pak byla od 9.10 hod. do 15.25 hod., po odpočtu pauzy na oběd v délce 30 minut je délka řízení do 14.35 hod. Za pauzu na oběd v délce více než 30 min. pak náleží odměna v rozsahu ½ úkonu dle § 14 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., tj. 8.920 Kč (viz rozhodnutí VS v Praze sp. zn. 8 To 24/97). Dále náleží odměna v rozsahu dvou úkonů právní služby za účast na jednání dne 29. 11. 2022, dne 16. 2. 2023 odměna za 1 úkon právní služby, za účast u jednání dne 27. 2. 2023 náleží odměna v rozsahu 2 úkonů právní služby, dne 16. 5. 2023 odměna za 1 úkon právní služby, to je celkem 10 úkonů právní služby po 17.840 Kč a ½ úkonu po 8.920 Kč, to je 187.320 Kč. Za účast na jednání, které nebylo zahájeno, to je dne 7. 10. 2021, náleží odměna v rozsahu poloviny úkonu právní služby, tj. ve výši 11.150 Kč, a dále za účast na vyhlášení rozhodnutí, jehož se rovněž účastnil JUDr. Brož, náleží odměna v rozsahu poloviny, tj. 11.150 Kč, snížená o 20 %, tedy o částku 2.230 Kč, to je 8.920 Kč, tj. celkem 27.390 Kč. Kromě těchto částek náleží zástupci 1) žalované 21 režijních paušálů po 300 korunách, to je částka 6.300 Kč, tj. celkem 392.090 Kč. Kromě této částky náleží zástupci 1) žalované 21% DPH z této částky, což je částka 82.338,90 Kč. Celkem tak činí náklady řízení před soudem I. stupně částku 474.428,90 Kč, kterou je žalobkyně povinna zaplatit 1) žalované do tří dnů právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce 1) žalované.
24. Pokud se týká nákladů řízení před soudem I. stupně ve vztahu k 2) žalované, zástupci 2) žalované náleží odměna v rozsahu 22.300 Kč za přípravu a převzetí věci, vyjádření ze dne 16. 4. 2021, z 26. 7. 2021, 6. 9. 2022, 28. 12. 2022, 31. 3. 2023 a dále za dvě porady s klientem konané dne 16. 11. 2022 a 14. 12. 2022. Dále za účast na jednání konaném dne 17. 5. 2022 v rozsahu 2 úkonů právní služby, když toto trvalo déle než dvě hodiny. tj. celkem 10 úkonů po 22.300 Kč, to je 223.000 Kč. Odměna počítaná z částky 22.300 Kč snížená o 20 %, tj. částka 17.840 Kč (zastupování dvou osob), náleží zástupci 2. žalované za účast na jednání konaném dne 15. 9. 2022, v rozsahu 3 úkonů právní služby za účast na jednání konaném dne 22. 11. 2022 (viz odůvodnění shora ohledně přestávky na oběd v trvání déle než 30 minut), ústní jednání tak trvalo fakticky od 9.10 hod. do 14.35 hod., a za tuto pauzu tedy náleží odměna v rozsahu ½ úkonu, tj. 8.920 Kč, v rozsahu 2 úkonů právní služby za účast na jednání konaném dne 29. 11. 2022 v rozsahu 2 úkonů právní služby, když trvalo déle než dvě hodiny, za účast na jednání konaném dne 16. 2. 2023, za účast na jednání konaném 21. 12. 2023 v rozsahu 2 úkonů právní služby, délka jednání déle než dvě hodiny, dále v rozsahu 1 úkonu právní služby za účast na jednání konaném dne 16. 5. 2023, to

je celkem 10 úkonů právní služby po 17.840 Kč a dále 1/2 úkonu po 8.920 Kč, to je 187.320 Kč. Odměna ve výši 11.150 Kč náleží zástupci 2) žalované za účast na jednání dne 7. 10. 2021, které bylo odročeno bez projednání věci. Dále mu náleží odměna počítaná z poloviny odměny ve výši 11.150 Kč snižená o 20 % (za zastupování dvou osob), za účast u jednání dne 26. 5. 2023, kdy došlo k vyhlášení rozhodnutí, tedy částka ve výši 8.920 Kč, tj. celkem 430.390 Kč. Kromě toho náleží zástupci 2) žalované 21 režijních paušálů po 300 Kč, to je celkem 6.300 Kč a celkem tak činí odměna 436.690 Kč. Kromě této částky náleží zástupci 2) žalované 21% DPH, což je částka 91.704,90 Kč. Celkem tak činí náklady řízení před soudem prvního stupně ve vztahu k 2) žalované částku 528.394,90 Kč, které je žalobkyně povinna zaplatit 2) žalované do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

25. V odvolacím řízení byly rovněž 1) a 2) žalované plně úspěšné, proto jim v souladu s ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř. a § 224 odst. 1 o. s. ř. náleží plná náhrada nákladů odvolacího řízení. Zástupci 1) žalované náleží odměna za vyjádření ze dne 14. 11. 2023 ve výši 22.300 Kč a dále za účast u odvolacího jednání, kdy Mgr. Jakub Vyroubal byl zastoupen JUDr. Brožem, který zastupuje rovněž 2) žalovanou a za tuto účast u jednání tedy náleží odměna ve výši 17.840 Kč (22.300 Kč mínus 20 %, tj. 17.840 Kč), dále mu náleží 2 režijní paušály po 300 Kč, to je 40.740 Kč a z této částky 21% DPH, což je částka 8.555,40 Kč. Celkem tak činí náhrada nákladů odvolacího řízení částku 49.295,40 Kč, kterou je žalobkyně povinna zaplatit 1) žalované k rukám zástupce, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
26. Pokud se týká nákladů řízení 2) žalované, ta byla zastoupena v řízení JUDr. Matějem Brožem, který rovněž u jednání zastupoval Mgr. Vyroubala. JUDr. Brožovi tak náleží odměna za vyjádření ve věci ve výši 22.300 Kč, za účast u odvolacího jednání, protože zastupoval dvě osoby, částka 22.300 Kč snižená o 20 %, to je 17.840 Kč a dále 2 režijní paušály po 300 Kč, tj. celkem 40.740 Kč a z této částky 21% DPH, což je částka 8.555,40 Kč. Celkem náklady odvolacího řízení 2) žalované činí 49.295,40 Kč, které je žalobkyně povinna zaplatit 2) žalované do tří od právní moci rozsudku, rukám zástupce 2) žalované.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno podat dovolání**, jestliže toto rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak, a to do dvou měsíců od doručení tohoto usnesení, prostřednictvím okresního soudu, k Nejvyššímu soudu České republiky.

Ostrava 18. dubna 2024

JUDr. Šárka Neuwirthová v. r.
předsedkyně senátu.